

تحلیل محتوای کمی و کیفی بیانات رهبر معظم انقلاب

در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت

۱۴۰۴/۶/۱۶

بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیئت دولت

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطاهرين سيما بقیة الله في الارضين.

اولاً خداقوت عرض میکنم به همه‌ی حضرات و دوستان در مجموعه‌ی دولت چهاردهم؛ چه مدیران فعال، چه کارکنان فعال، بخصوص آن دستگاه‌هایی که در این آزمون دوازده‌روزه نقش آفریدند که جناب آقای دکتر پزشکیان اشاره کردند، [مانند] وزارت بهداشت و بعضی از نقاط دیگر. ما هم اطلاع داریم که اینها در این دوازده روز، با فداکاری به معنای واقعی کلمه، نقش‌آفرینی کردند. از همه‌ی آنها تشکر میکنم.

تشکر ویژه میکنم از رئیس‌جمهور محترم به خاطر کار متراکم و مفیدی که ایشان انجام میدهند. این جور کار کردن و با این انگیزه‌ها کار کردن و با این روحیه کار کردن، همان چیزی است که کشور به آن نیاز دارد. از جمله این سفر اخیرشان به چین سفر بسیار خوبی بود و بالقوه زمینه‌ای است - نمیگویم بالفعل است - برای حوادث بزرگ مورد نیاز کشورمان، چه از لحاظ اقتصادی، چه از لحاظ سیاسی؛ خوشبختانه یک زمینه‌ی این‌چنینی را ایشان با این سفر به وجود آوردند که دستاوردهایی داشته و بایستی پیگیری بشود ان شاء الله.

من قبل از اینکه وارد صحبت بشوم، یک مطلبی را آخر یادداشت‌هایم یادداشت کرده‌ام که مناسب همین اول آن مطلب را بگویم؛ و آن، این است که دوستانی از مسئولان کشور که با مردم حرف میزنند، راوی قدرت و قوت و امکانات کشور باشند - مثل این صحبتی که امروز ایشان کردند - راوی ضعفها نباشند. بله، ما ضعف داریم، نقص داریم، کمبود داریم؛ کدام کشور ندارد؟ لکن قوت‌هایی داریم، توانایی‌هایی داریم، کارهایی شده، تلاشهایی شده؛ اینها را روایت کنیم و به مردم بگویم. هم مطبوعات در این زمینه مسئولند، هم صداوسیما مسئول است، و بیش از همه خود مسئولان دولتی مسئولند که وقتی جلوی مردم پشت آن بلندگو قرار میگیرند، راوی ضعف و ناتوانی و ناامیدی و مانند اینها نباشند. آقای رئیس‌جمهور الان حدود نیم ساعت صحبت کردند؛ همه‌ی نقطه‌ها [در صحبتشان] نقطه‌های قوت بود. بنده البته آشنایی با مسائل اجرایی دارم، سالها در اجرا بوده‌ام، میدانم که فاصله‌ی بین خواستن و تصمیم‌گیری کردن با شدن، فاصله‌ی کمی نیست - این را همه میدانیم - اما اینکه انسان بخواهد، اینکه انگیزه داشته باشد، اینکه همت داشته باشد، اینکه امیدوار باشد که خواهد توانست، بخش مهمی از عامل تحقق خواسته‌ها است. این، آن مطلب لازمی بود که من واقعاً به خاطر این صحبت‌ها هم از آقای دکتر پزشکیان تشکر میکنم.

به دوستان عزیزمان عرض میکنم از فرصت خدمت به مردم قدردانی کنید. این فرصت اولاً به همه داده نمیشود، ثانیاً همیشه داده نمیشود. من و شما چند سال یک مسئولیتی داریم، یک کاری داریم، یک میدانی داریم که میتوانیم در این میدان حرکت کنیم، کار کنیم، به مردم خدمت کنیم و میتوانیم در این مدت خدا را از خودمان راضی کنیم؛ این را از دست ندهیم. از ساعت‌ساعت این عمر خدمتی خودمان استفاده کنیم. اگر این توصیه را عمل کنیم و تحقق پیدا کند و به موازی‌کاری و بیکاری و کم‌کاری و سرگرم شدن به مسائل دیگر نپردازیم، به نظر من همان‌طور که گفتند، مشکلات حل خواهد شد و در کوتاه‌مدت یا میان‌مدت هم حل خواهد شد؛ این جور نیست که حالا بگویم منتظر سالها خواهیم بود. بخصوص در مورد آن مسائل اقتصادی و مسائلی که به معیشت مردم ارتباط پیدا میکند، بایستی خیلی جدی‌تر عمل کرد.

منتظر تحولات بیرونی هم نباشیم. در دنیا، در عالم سیاست، در عالم دیپلماسی، حوادثی اتفاق می‌افتد؛ منتظر آنها نمانیم، کار خودمان را انجام بدهیم. آن کسانی که وظیفه‌شان آن کارها است، آنها را انجام می‌دهند. ما کار موظف خودمان را انجام بدهیم. روحیه‌ی کار و تلاش را غلبه بدهیم بر حالت «نه جنگ، نه صلح» که دشمن می‌خواهد بر ما تحمیل کند. یعنی یکی از ضررها و خطرهای کشور همین حالت «نه جنگ، نه صلح» است که خب خوب نیست، فضای خوبی نیست. روحیه‌ی کار را، روحیه‌ی تلاش را، همت و انگیزه را، با گفتن، با عمل کردن، با نشان دادن نتایج، بر این حالت غلبه بدهیم.

وظیفه‌ی مهم دولت‌ها تقویت مؤلفه‌های قدرت ملی و عزت ملی است. در همه‌ی دنیا این جور است که وظیفه‌ی همه‌ی دولت‌ها این است که مؤلفه‌های قدرت ملی را تقویت کنند که مهم‌ترین آنها روحیه و انگیزه و یکپارچگی ملت است؛ یعنی از مؤلفه‌های قدرت – اگر چنانچه بخواهیم شماره کنیم – مهم‌ترینش همین است که ملت یکپارچه باشد، با روحیه باشد، امیدوار باشد، با انگیزه باشد. ما در کارکرد خودمان، در حرف زدن خودمان، در پابندی‌مان به وظایف خودمان بایستی این روحیه را در ملت به وجود بیاوریم و اگر وجود دارد، تقویت کنیم و مانع بشویم از زوال آن روحیه.

در کارها باید به اولویت‌ها توجه کرد. کار زیاد است. توان – چه توان مالی و چه توان انسانی و بشری – قاعدتاً کمتر از نیاز به کاری است که باید انجام بگیرد. باید اولویت‌ها را پیدا کرد که ملاک در اولویت هم یکی فوریت است، یکی زیرساختی بودن؛ اینها اولویت است. بعضی از کارها فوریت دارد، بعضی از کارها جنبه‌های زیرساختی دارد؛ اینها اولویت دارد. به این اولویت‌ها باید توجه کنیم. یکی از خطوط اصلی مدیریت همین است که انسان بتواند تشخیص بدهد و پیدا کند اولویت‌ها را.

من ضمناً می‌خواستم تشکر کنم از آقای دکتر عارف؛ که اطلاع دارم جلسات پیگیر ایشان را برای کارهایی که تصمیم‌گیری میشود؛ بالخصوص، این فراموش نشود و از یاد نرود. حقیقتاً ایشان تلاش میکنند، کار میکنند و مطلعیم از تحرک وسیعی که ایشان در این زمینه دارند.

دولت‌ها مسئول تأمین نیازهای مشترک و عمومی مردمند. [تأمین] این نیازهای مشترکی که دولت‌ها موظفند انجام بدهند، از قبیل معیشت، امنیت، بهداشت، فرهنگ و سبک زندگی، محیط زیست و امثال اینها است. ما باید اولویت‌ها را در میان اینها پیدا کنیم؛ در این سرفصل‌های اساسی ببینیم کدام اولویت دارند و در میان آنها کدام شعبه اولویت دارد. خب میدانید نظام اسلامی اساساً برای تحقق معارف و شرایع اسلامی تشکیل شد؛ هر کس حرف دیگری بزند، خلاف واقع گفته. از روز اول، شعار امام بزرگوار این بود که بایستی برای خدا، برای تحقق اهداف الهی و معارف الهی و شرایع الهی کار کرد، بعد هم به مردم گفتند، مردم هم با انگیزه‌های دینی عمدتاً برخاستند و حرکت انجام دادند. [بنابراین،] در نظام اسلامی کار برای خدا است، برای تحقق اینها است.

یکی از مهم‌ترین سرفصل‌هایی که بنده می‌خواهم روی آن تأکید کنم، مسئله‌ی پیگیری است؛ پیگیری. حالا این پیگیری یک وقت در سطح رئیس‌جمهور است که این بحمدالله هست؛ ایشان واقعاً پیگیری میکنند با این سفرهای استانی و تماسهای با مردم و رفتن در میان وزارتخانه‌ها و تماس نزدیک با کارکنان و مدیران بالا؛ این پیگیری‌ها بسیار باارزش است، این هم خیلی مفید است. لکن فقط این نیست؛ پیگیری باید در بدنه به وجود بیاید، باید در مدیران میانی به وجود بیاید. گاهی اوقات شما که وزیر هستید تصمیمی می‌گیرید، قبول هم دارید، میل هم دارید که این کار انجام بگیرد، دستور هم می‌دهید، معاون شما هم آن را به مدیر دستور می‌دهد، [اما] با گذشتن دو سه واسطه قضیه مدام به ترتیب ضعیف میشود

تا بکلی از بین میرود و وقتی به سرانگشت‌ها رسید، چیزی وجود ندارد! در حالی که کار را سرانگشت‌ها باید انجام بدهند، کار را دست‌ها باید انجام بدهند؛ مغزها فقط فرمان میدهند. این پیگیری مهم است؛ پیگیری تا سرانگشت‌ها، پیگیری تا آن نتیجه‌گیری، تا آخر؛ [چون] سلیقه‌هایی وجود دارد.

خب امروز خوشبختانه در کشور امکان اجماع‌سازی هست؛ امروز این‌جوری است. رؤسای سه قوه با هم همدلند، همفکرند، آمادگی دارند؛ خیلی از بخش‌های تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز با هم همراهند؛ [لذا] اجماع‌سازی امروز از گذشته به نظر من آسان‌تر است. از این فرصت باید استفاده کرد، کارهایی را که مورد اجماع است پیش برد و حرکت کرد. کارها هم واقعاً کارهای مهمی است. همین چند نکته‌ای که ایشان گفتند، یکی مسئله‌ی سبک کردن بدنه‌ی دولت بود؛ یعنی کاستن از برخی دستگاه‌هایی که وجود و عدمشان یکسان است یا شبیه یکسان است، یا کاستن از تعداد کارمندان یک مجموعه، یک وزارتخانه، یک مؤسسه. اینها کارهای مهمی است، کارهای سختی هم هست، کارهای آسانی نیست، لکن امروز همدلی وجود دارد و میشود این کارها را کرد؛ این کارها را باید انجام داد، باید کرد این کارها را. این فرصت بزرگی است. سلیقه‌های گوناگونی در میان هست، موانعی وجود دارد؛ اینها را باید برطرف کرد.

من در مورد اقتصاد که یک مسئله‌ی مهم کشور است، چند توصیه دارم که عرض میکنم. البته حرف برای گفتن زیاد است؛ همان‌طور که اشاره کردند، حرف و مطالب برای گفتن خیلی هست، منتها به حداقل باید اکتفا کرد. مسئله‌ی اول، احیای واحدهای تولیدی است؛ آن کسانی که سرشته‌ی کار را دارند و مسائل اقتصاد واقعی را، اقتصاد عملی را درک میکنند، همه متفقند بر اینکه تولید کلید پیشرفت اقتصاد کشور است. به تولید برسید، احیا کنید واحدهای تولیدی را. حالا البته اشاره شد به اینکه برق بعضی از کارخانه‌ها قطع میشود؛ یک جاهایی هست که یک اضطراری وجود دارد، لکن آنجایی که اضطراری وجود ندارد مسئله‌ی تولید را باید جدی گرفت. این توصیه‌ی اول من است.

توصیه‌ی دوم من تأمین بموقع کالاهای اساسی است؛ این یکی از مسائل کشور است. در مواردی اتفاق افتاده که مسئول مربوطه به ما گزارش کرده – حالا چرا به ما گزارش کرده، من نمیدانم! – که فلان جنسی که جزو کالاهای اساسی مهم است، بایستی مثلاً به قدر این مدت باشد، به قدر ثلث این مدت است. من نمیخواهم اسم مدت‌ها را بیاورم، [اما] این خطر است. ما باید بموقع کالاهای اساسی را تأمین کنیم و میزان ذخایر کالاها نسبت به نصاب مورد نیاز باید همیشه ملاحظه بشود. مخاطرات احتمالی وجود دارد؛ ما همیشه همه‌ی مخاطرات را نمیتوانیم پیش‌بینی کنیم؛ یک وقت یک مشکلی پیش می‌آید، جنسی را که الان میشود وارد کرد ممکن است در یک برهه‌ی زمانی دیگر نشود وارد کرد؛ باید این فکرها را کرد، این مخاطرات را باید در نظر گرفت. بنابراین، وجود کالاهای اساسی در کشور باید کاملاً اطمینان‌بخش باشد. اگر بموقع کالاهای اساسی در کشور وجود داشته باشد، این در سفره‌ی مردم اثر مستقیم دارد؛ یعنی گرانی‌های عارضی و دلبخواهی در بازار دیگر وجود نخواهد داشت و امنیت غذایی تهدید نخواهد شد. این یک مسئله.

در باب کالاهای اساسی، یکی از حرفهایی که چند سال است مطرح است مسئله‌ی رقابتی کردن واردات کالاهای اساسی است. واردات بعضی از کالاهای اساسی انحصاری است؛ انحصار بد است، انحصار موجب دست‌بسته ماندن دستگاه‌ها است. بایستی تلاش کرد که هم در مورد آن کشورهای مبدأ واردات، هم کسانی که مباشر واردات هستند، به اینها حالت رقابتی داد؛ این به مسئله‌ی واردات کالاها به کشور کمک خواهد کرد. گفته میشود که اگر چنانچه ما رقابتی کنیم، هم

قیمتهای ارزی خرید خارجی کاهش خواهد یافت، هم قیمت‌های ریالی در داخل کاهش خواهد یافت که این مزه‌ی بزرگی است، مسئله بسیار مهمی است.

بالاخره مسئله‌ی معیشت مردم یکی از مهم‌ترین مسائل کشور است؛ همان‌طوری که حالا آقای رئیس‌جمهور هم اشاره کردند، باید ترتیبی داد که مردم تعدادی - حالا مثلاً حدود ده کالا یا اندکی کمتر - از کالاهای اساسی را بتوانند بدون دغدغه‌ی افزایش قیمت تهیه کنند؛ یعنی این جور نباشد که امروز یک قیمتی باشد و فردا به خاطر تورم، قیمت دو برابر بشود یا مثل دو برابر بشود. حالا دوستان اسم کالا برگ را می‌آورند و کسانی که اهل فنند، کسانی که واردند، تأیید میکنند؛ بنده هم چون خودم در این مسئله ورودی ندارم، به نظرم باید دنبال کرد این کار را. و گفته میشود که زمینه‌ی به‌کارگیری کالا برگ‌های الکترونیکی هم وجود دارد؛ یعنی زیرساختش الان موجود است و میشود از آن استفاده کرد که مثلاً ترتیبی اتخاذ بشود که مردم بتوانند نزدیک به ده قلم کالا را بدون دغدغه با قیمت ثابت تهیه کنند. این هم یک توصیه در این مورد.

در مورد دیگر کالاها هم بایستی برای انضباط بازار یک فکری کرد؛ یعنی مردم نباید احساس کنند که بازار رها شده است؛ امروز یک قیمت است، فردا با یک فاصله‌ی عجیبی قیمت بالا رفته؛ اینجا یک قیمت است، آن طرف یک قیمت دیگر است! یک چنین حالتی که حالت رهاشدگی بازار است، به روحیه‌ی مردم صدمه میزند؛ این حالت هم نایستی احساس بشود.

در مورد ذخیره‌ی کالا که عرض کردیم، بی‌مناسبت نیست این را هم بگوییم که ذخیره‌ی گاز برای زمستان جزو مسائل مهم است. از حالا با واردات گاز و کارهایی مانند این، جوری عمل بشود که در زمستان مشکل گاز در کشور وجود نداشته باشد. حالا، هم ترکمنستان هست، هم جاهای دیگر هستند که میتوان این کارها را کرد.

مسئله‌ی مسکن هم یکی از مسائل مهم است؛ مسئله‌ی مسکن واقعاً یکی از مشکلات اساسی است. پیشنهادهایی به ما میشود که حالا ما چون گنده نیستیم و کار دست ما نیست، محول میکنیم به مسئولینش. در مورد حل مشکل مسکن یا حل نسبی مشکل مسکن - ولو حل کامل نباشد - پیشنهادهایی به ما میشود؛ خب این پیشنهادها را مسئولین محترم می‌شنوند، دنبال کنند و ان شاء الله به نتیجه برسند.

یک مسئله، مسئله‌ی نفت است. حالا اشاره کردند که هم تولید و هم صادرات نفت افزایش پیدا کرده؛ لکن در عین حال، تولید نفت با اهمیتی که در اقتصاد کشور دارد - که معلوم است - تولید پایینی است. روشهای تولید نفت ما روشهای قدیمی است؛ ابزارها قدیمی است، روشها قدیمی است و از بسیاری از جاهای نفت خیز دنیا عقبیم، در حالی که امروز مطمئناً به وسیله‌ی دانشجویان جوان و تحصیل کرده‌های جوان ما که در زمینه‌ی نفت کار کرده‌اند، بدون تردید کارهای مهمی میشود کرد؛ از اینها [باید کمک] خواست. در این زمینه، ما در یکی از مسائل مشکل در دولتهای قبلی تجربه کردیم؛ مسئله‌ی مشکلی بود، دو سه دانشجو آمدند پیش ما گفتند ما این را حل میکنیم، من آنها را فرستادم پیش وزیر نفت، بعد وزیر نفت گفت این کار حل شد؛ یعنی چند دانشجوی جوان، چند تحصیل کرده‌ی جوان، شاید بتوانند در شیوه‌های تولید نفت، استخراج نفت و مانند اینها یک تحولی ایجاد بکنند. در باب صادرات نفت هم البته ما نیاز به تحرک بیشتری داریم؛ یعنی مسئله‌ی تعدد مشتری و تنوع مشتری در باب نفت، مسئله‌ی مهمی است که بایستی ان شاء الله دنبال بشود.

من یک توصیه هم مربوط به اسراف بکنم. ما واقعاً اسراف میکنیم! بنده چند سال قبل از این، شعار سال را به مضمون اسراف نکردن قرار دادم – حالا الان عین آن شعار یادم نیست – که مردم اسراف نکنند. آمدند به ما گفتند آن که بیشتر از همه اسراف میکند خود شما هستید، دولت بیش از همه اسراف میکند، دیدیم راست میگویند؛ هم در زمینه برق، هم در زمینه گاز، هم در زمینه آب و هم در زمینه ساختمان و بنا، هم در زمینه سفر و غیره اسراف انجام میگیرد. سفرهای غیر لازم چه لزومی دارد؟ خیلی از سفرها اصلاً هیچ لازم نیست که انجام بگیرد. بعد، سفر با همراهان دو برابر یا سه برابر آنچه لازم است! چه لزومی دارد؟ اگر بنا است انسان به یک جایی سفر هم بکند، خب با یک تعداد معدودی [باشد] که مثلاً حضور اینها واجب و لازم است. یا مثلاً فرض کنید اقامت در هتل‌های گران‌قیمت در آن محلی که به آنجا سفر شده! اینها اسراف است؛ این اسرافها را بایستی انجام نداد. بالاخره وقتی دخل کم است، خرج هم بایستی کم بشود:

چو دخلت نیست، خرج آهسته‌تر کن
 که میگویند ملّاحان سرودی
 اگر باران به کوهستان نبارد
 به سالی دجله گردد خشک‌رودی
 بایستی منابع را تأمین کرد، بعد به فکر خرج افتاد.

آخرین عرض ما مربوط به غزّه و جنایتهای بی‌نظیری است که این صهیون ملعون در حال انجام آن است. واقعاً انسان حیرت میکند از این همه جنایت، این همه فاجعه‌آفرینی! و حیا هم نمیکند؛ صریح به زبان می‌آورند، میگویند انجام میدهیم، می‌خواهیم بکنیم و میکنیم. این باید علاج بشود. بله، درست است، آمریکا پشتیبانش است، آمریکا هم قدرت بزرگی است، در این شکی نیست، اما راه برای مقابله‌ی با این وضع بسته نیست. کشورهای معترض – که امروز کشورهای اسلامی و غیر اسلامی را شامل میشود – بخصوص کشورهای اسلامی باید روابط بازرگانی‌شان با رژیم صهیونیست را بکلی قطع کنند و حتی روابط سیاسی را هم قطع کنند، [او را] منزوی کنند. امروز البته نظام خبیث صهیونی منزوی‌ترین دولت دنیا است، منفورترین دولت دنیا است؛ در این شکی نیست، لکن بیش از این هم ممکن است؛ باید راه‌ها بسته بشود. این وظیفه‌ای است که بر عهده‌ی همه‌ی دولتها است. به نظرم میرسد یکی از خطوط اصلی دیپلماسی ما باید این باشد: به دولتها سفارش کنیم و تأکید کنیم که روابطتان را قطع کنید؛ اولاً و در درجه‌ی اول روابط بازرگانی، در درجه‌ی بعد [هم] روابط سیاسی را قطع کنید.

من اینجا یک کلمه هم خطاب به اصحاب بیان و قلم نوشته‌ام و آن همین است که کسانی که روزنامه مینویسند، مقاله مینویسند، بیاناتی در صداوسیما دارند، بیاناتی در فضای مجازی دارند، سعی کنند به ضرر کشورشان حرف نزنند، راوی ضعف کشورشان نباشند، نقاط قوت را برای مردم بیان کنند؛ نقاط قوتی که واقعاً وجود دارد، ظرفیتهایی که واقعاً وجود دارد؛ اینها را برای مردم بگویند.

انشاءالله خداوند متعال به همه‌ی شماها توفیق بدهد، کمکتان کند و بتوانید این وظیفه‌ی سنگین و مهم را به بهترین وجهی انجام بدهید. دعايتان میکنيم.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

چکیده

این سخنرانی رهبر معظم انقلاب اسلامی با تشکر از زحمات مدیران و کارکنان دولت، به‌ویژه در یک «آزمون دوازده‌روزه» و همچنین تقدیر از رئیس‌جمهور برای سفر مؤثر به چین آغاز شد.

سپس مقام معظم رهبری بر چند توصیه کلیدی مدیریتی تأکید می‌کند: مسئولان باید «راوی قدرت و قوت» کشور باشند، نه نقاط ضعف آن. استفاده از «فرصت خدمت» و پرهیز از ائتلاف وقت از دیگر سفارشات است. «پیگیری» تصمیمات تا حصول نتیجه نهایی و «اولویت‌بندی» کارهای فوری و زیرساختی، از ارکان اصلی موفقیت دولت معرفی شدند.

در بخش اقتصادی، «احیای واحدهای تولیدی» به عنوان موتور محرک اقتصاد و «تأمین بموقع کالاهای اساسی» برای ثبات قیمت و امنیت غذایی مورد تأکید ولی امر مسلمین قرار گرفته است. استفاده از «کالابرگ الکترونیکی» برای کالاهای اساسی، «مبارزه با اسراف» در منابع ملی و به‌کارگیری «روش‌های نوین و نیروهای جوان» در صنعت نفت از دیگر پیشنهادات مطرح شده است.

در پایان بیانات، امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)، با محکوم کردن جنایت‌های رژیم صهیونیستی در غزه، خواستار «قطع روابط بازرگانی و سیاسی» کشورهای اسلامی با این رژیم شده و از اصحاب رسانه می‌خواهد راوی نقاط قوت کشور باشند.

بخش اول: تحلیل ساختاری و محتوایی بیانات رهبر معظم انقلاب

این متن چند محور کلیدی دارد و می‌توان آن را در سه سطح ساختاری، محتوایی و گفتمانی تحلیل کرد:

۱. تحلیل ساختاری

- **مقدمه‌ی انگیزشی و قدردانی:** متن با تشکر از دولت، مدیران و دستگاه‌هایی که در بحران اخیر (آزمون ۱۲ روزه) فعال بودند آغاز می‌شود. این مقدمه کارکردی دوگانه دارد: هم تقویت روحیه مسئولان و هم مشروعیت بخشی به عملکرد آنان.
- **بیان اصول و رهنمودها:** در بخش میانی، محورهایی همچون ضرورت روایت نقاط قوت، اهمیت فرصت خدمت، پرهیز از انتظار برای تحولات بیرونی، تقویت مؤلفه‌های قدرت ملی، توجه به اولویت‌ها و لزوم پیگیری مطرح می‌شود. این قسمت ستون اصلی متن است.
- **محور اقتصادی:** سپس مجموعه‌ای از توصیه‌های مشخص اقتصادی ارائه می‌شود (تولید، کالاهای اساسی، بازار، مسکن، نفت، جلوگیری از اسراف).
- **بخش پایانی و بین‌المللی:** سخن به غزه و جنایات رژیم صهیونیستی و نقش جهان اسلام در مقابله با آن کشیده می‌شود؛ هم‌چنین توصیه به نخبگان رسانه‌ای برای برجسته‌سازی نقاط قوت کشور.
- **خاتمه دعایی:** پایان متن با دعای خیر برای مسئولان و آرزوی توفیق همراه است.

۲. تحلیل محتوایی

الف) محور مدیریتی و سیاسی

- **قدردانی از کار متراکم و سفرهای دیپلماتیک رئیس‌جمهور** (نمونه: سفر به چین) به عنوان مقدمه‌ای برای تحولات اقتصادی-سیاسی.
- **رسانه و گفتمان مسئولان:** تأکید می‌شود که مسئولان در سخنرانی‌ها «راوی ضعف» نباشند، بلکه ظرفیت‌ها و قوت‌ها را بازگو کنند. این خط ارتباطی میان دولت و ملت را تقویت می‌کند.
- **فرصت خدمت:** مسئولیت به عنوان امانت موقتی که باید قدر دانسته شود، و هشدار نسبت به موازی‌کاری و کم‌کاری.
- **پرهیز از حالت «نه جنگ، نه صلح»:** یعنی دشمن می‌خواهد کشور را در رکود و بی‌تکلیفی نگه دارد، اما باید با روحیه و تلاش فعالانه از آن عبور کرد.

- **اجماع سازی:** شرایط فعلی برای همدلی سه قوه مناسب دانسته شده و به عنوان فرصتی برای اصلاحات دشوار مثل کوچک سازی دولت معرفی می شود.

(ب) محور اقتصادی

- **تولید به عنوان کلید اقتصاد:** احیای واحدهای تولیدی در رأس توصیه هاست.
- **تأمین کالاهای اساسی:** هشدار درباره ذخایر ناکافی، ضرورت رقابتی سازی واردات و جلوگیری از انحصار، و پیشنهاد استفاده از کالا برگ الکترونیکی برای تثبیت قیمت کالاهای ضروری.
- **نظم بخشی بازار:** مقابله با «رهاشدگی بازار» که موجب بی اعتمادی مردم می شود.
- **مسکن:** به عنوان یک معضل اساسی نیازمند راهکارهای اجرایی معرفی می شود.
- **نفت:** انتقاد از روش های قدیمی استخراج و توصیه به استفاده از دانش جوانان؛ همچنین لزوم تنوع مشتریان صادراتی.
- **اسراف:** هشدار نسبت به اسراف دولتی (سفرهای غیر ضرور، همراهان زیاد، اقامت های گران، انرژی) و دعوت به صرفه جویی مطابق با ظرفیت واقعی منابع.

(ج) محور بین المللی و ارزشی

- **غزه و رژیم صهیونیستی:** متن با اوج عاطفی-سیاسی به موضوع فلسطین می رسد. توصیه اصلی: قطع روابط بازرگانی و سپس روابط سیاسی کشورهای اسلامی با رژیم صهیونیستی.
- **نظام اسلامی:** یادآوری فلسفه تأسیس جمهوری اسلامی بر پایه تحقق اهداف و معارف الهی و اینکه همه اقدامات دولت باید در این چارچوب معنا پیدا کند.

(د) نقش رسانه و نخبگان

- از رسانه ها و اهل قلم خواسته می شود که در بازنمایی کشور، بر ظرفیت ها و نقاط قوت تمرکز کنند و «راوی ضعف» نباشند. این یک خط مشی رسانه ای-گفتمانی است.

۳. گفتمان‌های مورد اشاره

- **گفتمان امید و روحیه‌سازی:** کل متن مبتنی بر ایجاد روحیه، تقویت انگیزه و جلوگیری از ناامیدی در جامعه و بدنه مسئولان است.
- **گفتمان استقلال و درون‌زایی:** عدم انتظار برای تحولات بیرونی و تمرکز بر ظرفیت داخلی.
- **گفتمان عدالت اجتماعی:** توجه به معیشت مردم، کنترل قیمت کالاهای اساسی، تأمین مسکن و مقابله با گرانی.
- **گفتمان کارآمدی دینی:** تأکید بر اینکه نظام اسلامی برای خدا و تحقق اهداف الهی تشکیل شده و خدمت مسئولان باید در همین مسیر ارزیابی شود.
- **گفتمان مقاومت بین‌المللی:** مقابله با رژیم صهیونیستی و حامیانش، با ابزار تحریم و انزوا، به‌عنوان وظیفه دولت‌ها و خط اصلی دیپلماسی.

۴. واژگان پر بسامد

- **واژگان کلیدی مدیریتی و سیاسی:** «کشور»، «دولت»، «رئیس‌جمهور»، «مدیران»، «مسئولان»، «کار»، «مردم»، «خدمت»، «ملت»، «اقتصاد»
- **واژگان راهبردی و توصیه‌ای:** «باید»، «مسئله»، «تولید»، «کالاهای اساسی»، «پیگیری»، «اولویت»، «روحیه»، «قدرت»، «امید»، «انگیزه»
- **واژگان بین‌المللی/ارزشی:** «غزه»، «صهیونیست»، «اسلامی»، «دیپلماسی»

۵. جمع‌بندی

این متن را می‌توان **بیانیه‌ای راهبردی** برای دولت چهاردهم دانست که در آن:

۱. **قدردانی و تقویت روحیه دولت** صورت می‌گیرد.
۲. **اصول مدیریتی و الزامات اخلاقی-سیاسی** مطرح می‌شود.
۳. **توصیه‌های اقتصادی مشخص و عملیاتی** بیان می‌شود.
۴. **ابعاد ارزشی و بین‌المللی** (غزه و مقابله با صهیونیسم) برجسته می‌گردد.
۵. **خط رسانه‌ای جدید** (تمرکز بر قوت‌ها، نه ضعف‌ها) تثبیت می‌شود.

این متن ترکیبی از تشویق، هشدار، توصیه و جهت‌گیری کلان است که می‌خواهد به دولت نقشه راهی در سه حوزه داخلی (اقتصاد و معیشت)، مدیریتی (کارآمدی و پیگیری) و خارجی (دیپلماسی مقاومت) ارائه کند.

بخش دوم: تحلیل گفتمان‌ها و پیام‌های راهبردی

۱. وظیفه روایت‌گری

مقام معظم رهبری تأکید می‌کند که مسئولان، رسانه‌ها و به‌ویژه دولت باید "راوی قدرت و قوت" کشور باشند، نه "راوی ضعف". ایشان اشاره می‌کند که ضعف‌هایی وجود دارد، اما معتقد است که باید بر توانایی‌ها، پیشرفت‌ها و تلاش‌ها تمرکز کرد. این بخش به نوعی یک دستورالعمل رسانه‌ای و سیاسی برای مقامات دولتی است تا با تقویت امید و انگیزه در مردم، از ناامیدی و یأس‌پراکنی جلوگیری کنند. ایشان با تحسین سخنرانی ریاست‌جمهوری، می‌فرماید که تمامی نکات مطرح شده توسط او "نقطه‌های قوت" بوده‌اند.

۲. توصیه‌های کلیدی به دولت

بخش عمده‌ای از سخنرانی به توصیه‌های عملی و راهبردی اختصاص دارد:

- **اهمیت پیگیری:** او بر لزوم پیگیری دقیق و مستمر تصمیمات از سوی مدیران میانی و کارکنان تأکید می‌کند. معظم له هشدار می‌دهد که تصمیمات وزرا نباید در لایه‌های پایین‌تر اجرایی نادیده گرفته شوند یا ضعیف شوند. او این فرآیند را به "فرمان مغز" و "عمل دست‌ها" تشبیه می‌کند.
- **تقویت مؤلفه‌های قدرت ملی:** وظیفه اصلی دولت را تقویت مؤلفه‌های قدرت ملی، از جمله "روحیه، انگیزه و یکپارچگی ملت" می‌داند. او معتقد است که دولت باید با عملکرد خود، این روحیه را در مردم ایجاد و تقویت کند.
- **مدیریت اقتصادی:** ایشان به مسائل اقتصادی می‌پردازد و چندین توصیه مشخص ارائه می‌دهد:

موضوع	توصیه مقام معظم رهبری
احیای واحدهای تولیدی	تولید را "کلید پیشرفت اقتصاد" می‌داند و خواستار احیای واحدهای تولیدی است.
تأمین به موقع کالاهای اساسی	بر ضرورت تأمین به‌موقع و کافی کالاهای اساسی برای جلوگیری از نوسانات قیمت و تأمین "امنیت غذایی" تأکید می‌کند.
کالابرگ الکترونیکی	استفاده از کالابرگ الکترونیکی برای تأمین کالاهای اساسی مردم با قیمت ثابت را به عنوان یک راهکار مهم پیشنهاد می‌دهد.
انضباط بازار	خواستار کنترل و نظارت بر بازار برای جلوگیری از بی‌ثباتی قیمت‌ها و احساس "رهاشستگی" در مردم می‌شود.
مسکن	حل مشکل مسکن را یکی از مشکلات اساسی کشور می‌داند و مسئولان را به پیگیری راه‌حل‌های پیشنهادی فرا می‌خواند.

• مدیریت منابع طبیعی و انرژی

موضوع	توصیه مقام معظم رهبری
تولید نفت	از پایین بودن تولید نفت انتقاد می‌کند و خواستار استفاده از "روش‌های جدید" و "تخصص جوانان" در این زمینه می‌شود.
صادرات نفت	تنوع‌بخشی به مشتریان صادرات نفت را یک ضرورت می‌داند
ذخیره گاز	به اهمیت ذخیره‌سازی گاز برای فصل زمستان اشاره می‌کند
پرهیز از اسراف	از اسراف در بخش دولتی و عمومی (از جمله در مصرف برق، گاز، آب و سفرهای غیرضروری) انتقاد می‌کند و آن را مغایر با شرایط اقتصادی کشور می‌داند.

۳. تحلیل سیاست خارجی (موضوع غزه)

در پایان، امام خامنه‌ای به مسئله غزه و جنایات رژیم صهیونیستی می‌پردازد. او این جنایات را "بی‌نظیر" و "فاجعه‌آفرین" توصیف می‌کند و راه مقابله با آن را "قطع کامل روابط بازرگانی و سیاسی" کشورهای اسلامی و معترض با اسرائیل می‌داند. او این اقدام را یکی از "خطوط اصلی دیپلماسی" ایران معرفی می‌کند و از سایر کشورها می‌خواهد که اسرائیل را منزوی کنند.

۴. تحلیل کلی و پیام‌های اصلی

- **اقتصاد مقاومتی:** توصیه‌های اقتصادی مقام معظم رهبری، از جمله تأکید بر تولید داخلی و مدیریت منابع، با ایده‌های "اقتصاد مقاومتی" که پیشتر مطرح کرده بود، هم‌راستا است. او وابستگی به خارج را رد می‌کند و می‌گوید که نباید "منتظر تحولات بیرونی" بود.
- **مدیریت روانی جامعه:** یکی از مهم‌ترین پیام‌های این سخنرانی، تمرکز بر مدیریت امید و انگیزه در جامعه است. او معتقد است که مسئولان نباید با بیان ضعف‌ها، روحیه مردم را تضعیف کنند، بلکه باید با بیان توانایی‌ها، حس قدرت و اعتماد به نفس ملی را تقویت نمایند. این موضوع، یک راهبرد برای مقابله با نارضایتی‌های عمومی و افزایش امید در شرایط سخت اقتصادی و سیاسی است.
- **مخاطب دوگانه:** سخنرانی هم خطاب به مسئولان دولت و هم خطاب به مردم و رسانه‌ها است. به دولت دستورالعمل می‌دهد و به مردم اطمینان می‌دهد که پیشرفت و راه‌حلی وجود دارد. این دوگانگی مخاطب، نشان‌دهنده تلاش برای همزمان ارائه راهبرد به مدیران و مدیریت افکار عمومی است.

۵. تحلیل تخصصی با بررسی نشانه‌شناسی، تحلیل گفتمان و پیام‌های راهبردی

تحلیل گفتمان و نشانه‌شناسی

- **تقدیر به عنوان ابزار انگیزه‌بخشی:** سخنرانی با قدردانی از دولت آغاز می‌شود. این تقدیر صرفاً یک تشکر نیست، بلکه یک **تزریق امید و انگیزه** از بالا به پایین است. استفاده از عباراتی مانند «خداقوت»، «تشکر ویژه» و تمجید از «کار متراکم و مفید» نشان می‌دهد که رهبر قصد دارد دولت را به عنوان یک نهاد موفق و پرتلاش معرفی و زمینه حمایت همگان را از دولت فراهم آورد.
- **برساخت «دولت فعال»:** ایشان سعی در تقویت دولت دارد: دولتی که «با فداکاری»، «با انگیزه» و «با روحیه» کار می‌کند. این برساخت در مقابل تصویر رایج از بوروکراسی ناکارآمد و مدیران بی‌انگیزه قرار می‌گیرد. سفر پزشکیان به چین نیز به عنوان نمادی از این «فعالیت» و «دستاورد بالقوه» معرفی می‌شود.
- **استراتژی روایت‌گری:** مهم‌ترین توصیه متن، «**روایت قدرت و قوت**» است. این توصیه فراتر از یک نصیحت ساده است و یک **راهبرد کلان ارتباطی** برای کنترل افکار عمومی محسوب می‌شود. مقام عظمای ولایت معتقد است که مسئولان و رسانه‌ها باید بر نقاط قوت تمرکز کنند تا «ناامیدی» را از بین ببرند. این رویکرد بیانگر آگاهی از تأثیر **گفتمان‌های رسانه‌ای** بر روحیه اجتماعی است و تلاش می‌کند از انتشار «روایت‌های ضعیف» که می‌توانند به نارضایتی عمومی دامن بزنند، جلوگیری کند. این سیاست در راستای **مهندسی افکار عمومی** است.

تحلیل راهبردی و محتوایی

- **مدیریت اقتصادی کلان:** توصیه‌های اقتصادی متن، ترکیبی از سیاست‌های **اقتصاد مقاومتی** است. تأکید بر «**احیای واحدهای تولیدی**»، «**تأمین کالاهای اساسی**» و «**انضباط بازار**» نشان‌دهنده اولویت‌دهی به بخش عرضه و مدیریت بازار است. پیشنهاد «**کالابرگ الکترونیکی**» نیز یک راه‌حل کلاسیک برای کنترل تورم و حمایت از طبقات آسیب‌پذیر است. با این حال، تأکید بر **عدم وابستگی به تحولات بیرونی** (مفهوم کلیدی در اقتصاد مقاومتی) نشان می‌دهد که راهبرد اصلی، اتکا به توان داخلی و خودکفایی است.
- **بوروکراسی و مدیریت منابع:** انتقاد از بوروکراسی (ضعف در پیگیری تصمیمات از وزیر تا کارمندان) و **اسراف** در دستگاه‌های دولتی، نشان‌دهنده شناخت عمیق از ناکارآمدی‌های سیستم اداری است. توصیه به «**سبک کردن بدنه دولت**» و «**کاهش موازی‌کاری**» یک رویکرد اصلاح‌گرایانه در جهت افزایش کارایی سیستم است که در بسیاری از نظریه‌های مدیریت عمومی مطرح می‌شود.

- **سیاست خارجی و ایدئولوژی:** در بخش پایانی، متن به مسئله غزه می‌پردازد. این بخش صرفاً یک تحلیل سیاسی نیست، بلکه یک اعلام موضع ایدئولوژیک است. فراخوان برای «قطع روابط بازرگانی و سیاسی» با اسرائیل، نشان می‌دهد که سیاست خارجی ایران همچنان بر مبنای **تقابل ایدئولوژیک** با این رژیم استوار است و حتی در یک سخنرانی داخلی، این موضع به عنوان یک وظیفه جهانی برای کشورهای اسلامی تکرار می‌شود.

نتیجه‌گیری

این متن یک سند مهم در تحلیل **گفتمان قدرت** در جمهوری اسلامی است. در این سخنرانی، معظم له:

۱. **حمایت از دولت را تقویت می‌کند** و تصویری ایده‌آل از آن ارائه می‌دهد.
 ۲. **یک راهبرد رسانه‌ای** برای کنترل روایت‌ها و مقابله با یأس‌پراکنی را تدوین می‌کند.
 ۳. **یک برنامه اجرایی** با اولویت‌های مشخص (تولید، کالاهای اساسی، کنترل تورم) را به دولت دیکته می‌کند.
 ۴. **بر اصول ایدئولوژیک** در سیاست خارجی و داخلی (اقتصاد مقاومتی، مقابله با اسرائیل) تأکید می‌ورزد.
- به طور کلی، این سخنرانی ترکیبی از **نظارت عالیه**، **راهبرد کلان** و **دستورالعمل اجرایی** است که از جایگاه رهبری صادر شده و به تمامی بخش‌های حاکمیتی جهت‌دهی می‌کند.

۶. تحلیل تخصصی سخنرانی

جدول زیر محورهای اصلی، جزئیات کلیدی و پیام‌های اجرایی متن را به صورت خلاصه نشان می‌دهد:

محور اصلی	جزئیات کلیدی	کاربرد اجرایی / پیام عملی
قدردانی و انگیزش	تشکر از دولت، کارکنان، سفر چین، فداکاری در آزمون ۱۲ روزه	تقویت روحیه‌ی و افزایش انگیزه دولت چهاردهم
رسانه و گفتمان	مسئولان و رسانه‌ها «راوی قوت باشند، نه ضعف»	خط‌مشی رسانه‌ای: تمرکز بر ظرفیت‌ها، جلوگیری از ناامیدی اجتماعی
فرصت خدمت	مسئولیت موقتی است؛ باید قدر فرصت را دانست	افزایش احساس تعهد، مقابله با کم‌کاری و موازی‌کاری
پرهیز از انتظار خارجی	اتکا به ظرفیت‌های داخلی؛ عبور از حالت «نه جنگ، نه صلح»	استقلال‌گرایی، جلوگیری از رکود سیاسی-اقتصادی
تقویت مؤلفه‌های قدرت ملی	روحیه، امید، یکپارچگی ملت	افزایش انسجام اجتماعی، تقویت سرمایه اجتماعی نظام
توجه به اولویت‌ها	انتخاب بر اساس فوریت و زیرساختی بودن	استفاده بهینه از منابع محدود، مدیریت هوشمند پروژه‌ها
پیگیری مستمر	پیگیری تصمیم‌ها تا حصول نتیجه	جلوگیری از هدررفت تصمیمات، تقویت پاسخ‌گویی در مدیریت
اجماع‌سازی	همدلی قوا و مدیران برای اصلاحات	استفاده از فرصت سیاسی برای اصلاح ساختاری
اقتصاد - تولید	احیای واحدهای تولیدی، مقابله با قطعی برق	محور اصلی پیشرفت اقتصادی
اقتصاد - کالاهای اساسی	ذخایر مطمئن، رقابتی‌سازی واردات، کالابرگ	ثبات معیشت، امنیت غذایی، کنترل تورم
اقتصاد - بازار	نظم‌بخشی، جلوگیری از رهاشدگی قیمت‌ها	بازگرداندن اعتماد مردم به اقتصاد
اقتصاد - مسکن	حل یا کاهش مشکل مسکن با طرح‌های اجرایی	پاسخ به یکی از نیازهای فوری جامعه
اقتصاد - نفت	نوسازی روش‌ها، استفاده از دانش جوانان، تنوع مشتریان	افزایش درآمد پایدار، کاهش وابستگی به خریداران محدود
اقتصاد - اسراف	صرفه‌جویی در انرژی، سفرهای غیرضرور، هزینه‌ها	کاهش فشار مالی، الگوسازی برای مردم
بین‌الملل - غزه	محکومیت رژیم صهیونیستی، دعوت کشورها به قطع روابط	تقویت دیپلماسی مقاومت، انزوای بیشتر اسرائیل
نخبگان رسانه‌ای	تمرکز بر قوت‌ها، نه ضعف‌ها	جهت‌دهی گفتمان عمومی به سمت امید و اعتماد
بُعد ارزشی-دینی	یادآوری فلسفه نظام اسلامی	حفظ جهت‌گیری الهی در سیاست‌ها و اقدامات دولت